

SOMMERFUGL FAMILIEBARNEHAGE Årsplan 2024-2025

En barnehage med fokus på livsmestring og glede
i et mangfoldig fellesskap

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNLEDNING	s 3
EVALUERING AV FJORÅRET	s 4
BARNEHAGENS VISJON OG VERDIGRUNNLAG	s 5
BARNEHAGEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	s 7
Omsorg	s 7
Lek	s 7
Medvirkning	s 8
Læring	s 8
Danning	s 8
Kommunikasjon og språk	s 9
Vennskap og felleskap	s 9
Trafikksikkerhet i barnehagen	s 10
BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	s 10
HORTENSBARNEHAGENS VISJON OG FOKUSOMRÅDER	s 11
BARNEHAGENS MÅL OG TILTAK FOR BARNEHAGEÅRET 2024 – 2025	s.12
HELSEFREMMEDE OPPVEKST I VÅR BARNEHAGE	s 14
SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE	s 15
OVERGANGER	s 17
Hjem-barnehage	s 17
BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET	s 17
BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	s 19
BARNEHAGEN SOM KULTURARENA	s 21
Godkjenning av årsplanen	s.22
Kostholdsplan	s.23

INNLEDNING

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens pedagogiske valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å oppnå rammeplanens formål og innhold, og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis (Rammeplan, 2017)

Årsplanen bygger på Lov om barnehager med forskrift om rammeplan for barnehagen, Økonomi – og handlingsplan for Horten kommune og handlingsplan for Hortensbarnehagene med tilhørende planer/veiledere som: «Handlingsveileder for barnehagens psykososiale barnehagemiljø». «Plan samarbeid og sammenheng barnehagen, hjem, skole og SFO» og «Plan for bærekraftig utvikling i Hortens barnehagen».

Dokumentene er listet nedenfor:

- *Barnehageloven*
- *Rammeplan for barnehagen*
- *Handlingsplan for Hortensbarnehagene*
- *Handlingsveileder for barnehagens psykososiale barnehagemiljø.*
- *Plan for overgang hjem, barnehage og skole.*
- *Plan for bærekraftig utvikling i barnehagen.*
- *Plan for digital praksis i Hortensbarnehagen.*

EVALUERING OG VURDERING AV FJORÅRETS ÅRSPLAN

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet beskrives, analyseres, vurderes og evalueres ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen for barnehagen (Rammeplan, 2017)

Sommerfugl familiebarnehage bruker prosjektarbeid som metode i vårt pedagogiske arbeid. I 2023-2024 har vi brukt boken «Supermark» av Julia Donaldson som felles utgangspunkt for prosjektarbeid sammen med avdelingene på Strandparken og Skrukketrollet familiebarnehage. Barnas nysgjerrighet og medvirkning har en sentral plass i utviklingen av et prosjekt, derfor har dette gått i ulike retninger på de forskjellige familiebarnehagene og avdelingene på Strandparken. Felles for alle er imidlertid at vi gjennom prosjektet har arbeidet med barnehagens fokusområder og mål. Vi har skapt noe sammen, fått felles opplevelser, som bidrar til å utvikle og styrke vennskap mellom barna, både internt og på tvers av avdelingene og familiebarnehagene. Vi har alle arbeidet med å skape et lekemiljø som hele tiden er i endring for å skape rammer som bidrar til at lek og læring går hånd i hånd. Gjennom å utforske boken og karakterene i den, har alle arbeidet med temaer innenfor alle fagområdene. Vi har brukt annen litteratur, leken, digitale verktøy og alternativt supplerende kommunikasjon for å sikre at alle var med og fikk bidra i utviklingen av prosjektet.

Erfaringene vi har gjort dette året er at vi vil fortsette med et felles prosjekt for Sommerfugl og Skrukketrollet familiebarnehage og Strandparken barnehage. Vi vil fortsette å styrke leken ved å videreutvikle arbeidet med inkluderende lekemiljøer. Hos oss er mange barn flerspråklige og har et annet morsmål enn norsk. Vi vil derfor ha et større fokus på utviklingen av vårt språkmiljø og systematisere bruken av alternativt supplerende kommunikasjon i hele barnehagen.

BARNEHAGENS VISJON OG VERDIGRUNNLAG

Sammen for en bærekraftig oppvekst

Horten barnehagens visjon er «sammen for en bærekraftig oppvekst». Visjonen vil være «ledestjernen» i vårt pedagogiske arbeid og noe vi strekker oss etter å oppnå i alle sider av barnehagehverdagen. Visjonen skal «gjennomsyre» det vi gjør i det daglige arbeidet i barnehagen. «Sammen for en bærekraftig oppvekst» skal bidra til at barna lærer å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. De skal få erfaringer med å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Hvordan vi jobber med visjonen i barnehagen og barnegruppene vil variere ut ifra barnas alder og gruppesammensetning. Egne indikatorer som sees i lys av pedagogiske planer vil danne grunnlaget for å ivareta høy kvalitet på det pedagogiske arbeidet knyttet til visjonen. Visjonen skal videre sees i sammenheng med Horten kommunes to overordnede fokusområder; Psykososialt barnehagemiljø og Leke og læringsmiljø. Områdene blir beskrevet nærmere under avsnittet om fokusområder.

Rom for alle – blikk for enkeltbarnet.

Bygger på en grunnleggende forståelse om at alle barn er en del av et inkluderende fellesskap. Det enkelte barnet er unikt og personalet i barnehagen har et særlig ansvar for å se barnegruppa på systemnivå, men også ha et særlig blikk for det enkelte barnets behov, uttrykk og ønsker.

Verdigrunnlaget

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. (Rammeplanen, 2017) Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng. I vår barnehage har vi et inkluderende miljø og vi behandler hverandre med respekt. Vi ser enkeltbarnet for den det er og deres individuelle behov. Samt ivaretagelse av barnets behov i en større sammenheng, der samspill i gruppen og demokratiske prosesser er en del av danningen.

Kommunikasjonen er anerkjennende mellom barn og voksne. Barn og voksnes væremåte gjenspeiler et trygt samspill preget av respekt, empati, humor og glede. Barna skal føle seg verdsatt og oppleve omsorg fra voksne og barn. Barna får god tid til lek, og de medvirker i egen hverdag. De voksne ser lekens verdi, er støttende og deltakende. Vi mener at god lek er grunnlag for god læring.

I Sommerfugl familiebarnehage er vi gode på å se det enkelte barnet og lytte til det enkelte barns stemme, også i den store gruppen de tilhører.

Ansvar og roller

Alle som arbeider i barnehagen, skal sammen, bidra for å oppfylle målene og kravene i Lov om barnehager og i rammeplan for barnehagen.

Barnehageeier har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives etter formålet, og har med dette det juridiske ansvaret for kvaliteten på barnehagetilbudet.

Styrer er gitt det daglige ansvaret i barnehagen; pedagogisk, administrativt og personalmessig. Styrer har ansvaret for at personalet tar i bruk sin kompetanse, at det pedagogiske arbeidet er i tråd med Lov om barnehager og rammeplan for barnehagen.

Pedagogisk leder er gitt ansvaret for å lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn. Den pedagogiske lederen har særlig ansvar for veiledning av personalet på avdelingen og foreldresamarbeid, og skal sørge for at lov om barnehager og rammeplan for barnehagen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet. (Rammeplan, 2017)

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, lek, læring, danning, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Barns medvirkning skal være et bærende prinsipp i planlegging, gjennomføring, vurdering og evaluering av barnehagens innhold. (Rammeplan, 2017)

I vår barnehage legger vi til rette for at alle barn opplever lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barn lærer gjennom lek og utvikler sosial kompetanse. Leken skaper vennskap, selvfølelse og selvtillit. Leken har en egenverdi og skal respekteres. De voksne støtter og deltar i barns lek for å sikre gode erfaringer og opplevelser av å mestre samspill. I vår barnehage legger vi til rette for ulike dannelsingsprosesser. Barna medvirker, og vi tar deres undring på alvor. Barna opplever å bli sett, forstått og respektert.

Barnehagen skal ivareta behovet for Omsorg

Barna i Sommerfugl familiebarnehage skal oppleve trygghet, tilhørighet og trivsel i samvær med andre barn og voksne. I løpet av barnehagealderen utvikler barna evne til å vise omsorg for seg selv og andre og de evner å ta imot dette.

Alle barn i Sommerfugl familiebarnehage får tilrettelagt og tilpasset sitt behov for ro, hvile eller søvn utfra alder og behov.

For å sikre barna en best mulig omsorg i barnehagen er det utarbeidet noen retningslinjer og rutiner, der barna alltid skal møte oppmerksomme og tilstedeværende voksne

Barnehagen skal ivareta behovet for Lek

I vår barnehage opplever barna et lekende fellesskap som legger grunnlag for trivsel og vennskap, der personalet støtter og deltar i barns lek for å sikre gode erfaringer og opplevelser av å mestre samspill. Barnehagens pedagogiske innhold skal inspirere til fantasi og skaperglede. Igjenom prosjekter og felles opplevelser bygges gode relasjoner og barn knytter vennskap og får lekekamerater.

Vi tilrettelegger for god lek ved å:

- bruke observasjon og pedagogisk dokumentasjon som grunnlag for valgene vi tar.
- lage gode lekesoner.
- inspirere til ulike typer lek basert på barnas interesser, gjennom prosjekter og opplevelser i hverdagen
- inspirasjon gjennom ulike litteratur
- vi bruker dramatisering som metode for å inspirere leken

- personalet i barnehagen er rollemodeller i ulike lekesituasjoner og viser gode handlingsmønstre.

Barnehagen skal ivareta barns rett til medvirkning

Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

I Sommerfugl familiebarnehage legger vi til rette for barns medvirkning gjennom:

- observasjoner og bruk av pedagogisk dokumentasjon.
- Barnegruppesamtaler.
- Barnesamtaler.
- Prosjektarbeid.
- Her og nå situasjoner.

Barnehagen skal fremme læring

Barnehagen legger opp til læringsprosesser hvor barna får bruke hele kroppen og alle sanser. De voksne i barnehagen anerkjenner og stimulerer barns nysgjerrighet og vitebegjær. Leken er barnas viktigste læringsarena.

Læring skjer blant annet gjennom:

- lystbetont lek
- deltakelse i hverdagsaktiviteter
- hopp- aktiviteter
- sosialt samspill
- opplevelse av mestring
- språklig utforskning

Barnehagen skal fremme danning

I barnehagen legger vi til rette for dannelsprosesser der barna får være medvirkende og undrende. Alle skal oppleve likeverd igjennom å tilbys ulike muligheter ut ifra deres forutsetninger. Barnehagen bidrar til at barnet reflekterer over egne handlinger og væremåter, og å være prøvende og nysgjerrig til omverdenen. Vi legger til rette for at barnet ser seg selv som et verdifullt menneske av et større felleskap. Barnas evne til å ta andres perspektiv, vise forståelse og respekt i et mangfold vi stå sentralt. I vår barnehage bidrar vi til å utvikle barns evne til å kunne dele, følge regler, gjennomføre oppgaver, utrykke meninger og ta initiativ

I gjennom prosjektarbeid, tilrettelagte hverdagsaktiviteter, god lek med støtte fra de voksne, barnesamtaler og møter der barna medvirker, og alltid tilstedeværende voksne, hjelper vi barna i denne dannelsesprosessen

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barna i Sommerfugl familiebarnehage får utforske og utvikle sin språkforståelse og språkkompetanse. Barnehagen bidrar til at barna leker med språk, symboler, tekst og stimulerer til språklig nysgjerrighet.

- vi setter av systematisk tid til bruk av litteratur
- barnesamtaler i smågrupper
- vi bruker bilder og konkrete i hverdagsaktiviteter og strukturerte aktiviteter
- alternativ kommunikasjon brukes som støtte til det muntlige språket i de daglige situasjoner der dette er til nytte for det enkelte barnet
- barna møter ulike språk og språkformer gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster.
- de voksne bruker språket aktivt i hverdagsaktiviteter, f.eks måltid, påkledning etc
- voksne setter ord på barnas tanker og følelser i barnas lek og aktiviteter

Barnehagen skal fremme vennskap og felleskap

Sommerfugl familiebarnehage bidrar til at barn utvikler trygghet og stolthet over egen tilhørighet, og respekt for hverandres kulturelle verdier og ytringer. Vi hjelper barna til å utvikle empati, slik at de klarer å skille mellom egne og andres tanker og følelser

For å styrke fellesskapsfølelsen og bygge vennskap arbeider vi blant annet med:

- løfter og anerkjenner mangfoldet i barnegruppen
- relasjonsbygging og mellom barn- barn, og barn- voksen
- egen plan for inkludering, og forebygging av mobbing og utestengelse
- markering av ulike høytider i barnehagen
- FN dag
- prosjektarbeid som inspirasjon til lek og felles lekereferanse for barna
- vi reflekterer sammen med barna, er nysgjerrige på verden rundt oss
- vi bruker «Løsningsfokuset tilnærming» i hverdagen med barna
- gode samtaler med barna

Trafikksikkerhet i barnehagen

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, og trafikksikkerheten er en betydelig del av barnehagehverdagen. Barn er trafikanter hver uke, enten som passasjer, fotgjenger og etter hvert syklist. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

For å sikre barna en trafiksikker hverdag har barnehagen:

- rutiner for turer, parkering, port og transport
- trafikksikkerhet som tema med barna
- trafikksikkerhet som tema ved foreldresamtaler og/eller foreldremøter

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagens syv fagområder skal sees i sammenheng og være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Arbeidet med fagområdene skal bygge på lek, nysgjerrighet og kreativitet. Det skal arbeides tverrfaglig og helhetlig. (Rammeplan, 2017)

Fagområdene:

- *Kommunikasjon, språk og tekst*
- *Kropp, bevegelse, mat og helse*
- *Kunst, kultur og kreativitet*
- *Natur, miljø og teknologi*
- *Antall, rom og form*
- *Etikk, religion og filosofi*
- *Nærmiljø og samfunn*

Fagområdene er med på å utvikle barnehagens innhold og sikre progresjon i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen arbeider spesielt med fagområdene i lek og prosjektarbeid. Innenfor hvert fagområde finnes det kunnskaper og ferdigheter som skal utvikles hos barna, og som sikrer at personalet alltid skal kunne tilby ulike og nye veier og aktiviteter i en lek eller i et prosjektarbeid. Fagområdene henger også sammen med fag barn vil møte på skolen. Fagområdene skal være en meningsfull og lærerik del av barnas hverdag. Arbeidet med de ulike fagområdene vil bli synliggjort i periodeplaner og vårt felles prosjekt.

HORTENSBARNEHAGENS VISJON OG FOKUSOMRÅDER

Hortensbarnehagens visjon er: Sammen for en bærekraftig oppvekst.

Visjonen er knyttet til hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel.

Visjonen betyr at vi hele tiden skal arbeide for at:

- Personalet legge grunnlaget for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.
- Personalet fremmer demokratiske prosesser, hvor barna er aktive deltakere.
- Laget rundt barnet arbeider systematisk for barnets beste og deres rett til å bli hørt.
- Personalet fremmer inkluderende fellesskap som bidrar til likeverd, likestilling og sosial utjevning.
- I et livsmestringsperspektiv opplever barna at det er verdifullt å ta vare på seg selv, andre og naturen.

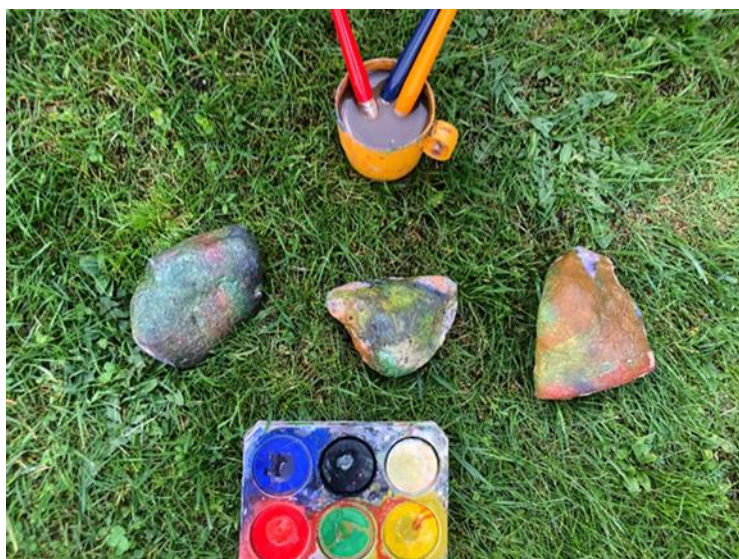
I Handlingsplan for Hortensbarnehagene skal alle barnehagene arbeide med følgende fokusområder i perioden 2025 – 2028:

1. Psykososialt barnehagemiljø

- Alle barn har en plass i fellesskapet.
- Alle barn har et trygt og godt barnehagemiljø.
- Alle barn er robuste med tro på seg selv.

2. Leke- og læringsmiljø

- Alle barn lærer i et lekende fellesskap.
- Leken har gode vilkår for alle barn.
- Alle barn er en del av et rikt språkmiljø.

BARNEHAGENS MÅL OG TILTAK FOR BARNEHAGEÅRET 2024- 2025

«En barnehage med fokus på psykososialt barnehagemiljø- i et mangfoldig leke- og læringsmiljø»

Sommerfugl familiebarnehage vil i perioden 2024- 2028 ha fokus på psykososialt barnehagemiljø der det mangfoldige leke- og læringsmiljøet står sentralt. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes. Alle skal ha en plass i fellesskapet, og erfare et trygt og godt barnehagemiljø. Barnehagen skal forebygge krenkelser og mobbing, og har stort fokus på voksenrollen, som en brobygger for inkludering.

For barnehageåret 2024- 2025 vil vi arbeide spesielt med følgende to mål:

- Alle barn har en plass i fellesskapet.
- Alle barn er en del av et rikt språkmiljø.

Alle barn har en plass i fellesskapet

«Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.» (Rammeplan for barnehagen 2017)

Å være inkludert i fellesskapet er en grunnleggende faktor for barnets trygghet, utvikling, læring og mestring i barnehagen. Leken er den viktigste arenaen for å skape gode og inkluderende miljøer som fremmer barnets trivsel, læring og utvikling i barnehagen. Vi vil derfor jobbe systematisk med leken det kommende barnehageåret, og vil gjennomføre følgende tiltak:

- Vi vil fortsette med et felles prosjekt på tvers av familiebarnehagene og avdelinger på Strandparken for å skape felles opplevelser og referanser inn i leken.
- Vi vil videreutvikle dynamiske lekemiljøer som legger til rette for gode møteplasser for alle barn.
- Vi vil veilede barn som trenger ekstra hjelp.
- Vi vil dele i mindre grupper for å skape ro rundt og større tilstedeværelse i leken.
- Vennskap på tvers av avdelinger/barnehager ivaretas. Vi samarbeider om aktiviteter og lekegrupper, både på treff mellom Sommerfugl og Skrukketrollet, og på Strandparken.
- Vi bruker observasjon og barnesamtaler for å ivareta barnas stemme i prosjektarbeid og leken.
- Vi bruker barnas stemme, praksishistorier og pedagogisk dokumentasjon for å utvikle vårt felles prosjekt og lekemiljøene på barnehagen.

Alle barn er en del av et rikt språkmiljø

«Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.» (Rammeplan for barnehagen 2017)

«Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. Barn lærer språk best gjennom å være språklig aktive.» (Rammeplan for barnehagen 2017)

Et godt språkmiljø gir rom for allsidig språklig aktivitet og ivaretar alle barn uavhengig av språklige ferdigheter. I Sommerfugl har vi et språklig mangfold, og vi vil jobbe for at dette blir en berikelse for hele barnehagen, samtidig som vi skal fremme alle barns norskspråklige kompetanse. For å jobbe systematisk med, og utvikle barnehagens språkmiljø vil vi dette barnehageåret gjennomføre følgende tiltak:

- Vi vil systematisere bruken av ASK (alternativ supplerende kommunikasjon), PCS kort og tematavler i lek og hverdagssituasjoner.
- Vi skal ha et rikt utvalg av bøker tilgjengelig, som skal brukes hver dag.
- Vi skal gi barn som har behov for det, språklig støtte i lek med andre.
- Vi skal i forbindelse med prosjektarbeid og ulike aktiviteter invitere til samtaler og sette ord på det vi gjør, for på den måten knytte språk og aktivitet sammen.
- Vi skal systematisk jobbe med nøkkelord og begreper i hverdagen.
- Vi skal synliggjøre morsmålet som en ressurs i vårt språkmiljø.

Helsefremmede oppvekst i vår barnehage

Helsefremmende Oppvekst i Horten kommune (HOPP) er et tverrfaglig kommunalt samarbeid, som skal legge til rette for sunn livsstil hos barn og unge, gi bedre læringsforhold, økt trivsel og forebygge livsstilssykdommer og inaktivitet.

- **Hoppaktiviteter i Sommerfugl familiebarnehage**

Voksne har ansvar for å utføre faste ukentlig fysiske aktiviteter, sammen med barna. Aktivitetene forgår fortrinnsvis ute, på tur eller evt inne, men skal være varierte.

- **Turnhallen på Holtan ungdomsskole**

Vi har i mange år vært i turnhallen med variert lek og aktiviteter en dag i uka. Men foreløpig har vi ikke fått bekreftelse fra ledelsen for turnhallen ang. leie for år. Dette kommer vi tilbake til.

- **Søvn og hvile**

Lek og fysisk aktivitet er grunnleggende for fysisk og psykisk velvære. En aktiv hverdag krever nok søvn og hvile, dette er spesielt viktig for alle barn under 3 år. Barn som ikke sover trenger også rolige aktiviteter/ hvile i løpet av dagen. I vår barnehage legger vi til rette for søvn ute i egen vogn ved behov. Barn over 3 år som ikke skal sove, kan hvile på sofa eller i lesestolen. Alle barn har individuelle behov for hvile/søvn- vi avtaler vedrørende det enkelte barnet hvor mye hvile barnet skal ha i løpet av dagen. Vi oppfordrer alle barn som viser tegn til at de ønsker å hvile, å gjøre dette.

- **Kosthold i barnehagen**

Barnehagen forholder seg til helsedirektoratets retningslinjer og vi har et variert og næringsrikt kosthold. Se *kostholdsplan* bakerst i årsplan.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens voksne har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå- med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Det individuelle foreldresamarbeidet

Vi har flere arenaer hvor vi samarbeider med foresatte. Først og fremst er det den daglige kontakten i forbindelse med at barnet blir levert eller hentet i barnehagen. Her har foreldre, foresatte og barnehagen sine voksne mulighet til å gi kort informasjon, formidle beskjeder og gjøre avtaler. I løpet av et barnehageår gjennomfører vi minst 2 foreldresamtaler. Her har vi dialog om barnets trivsel og utvikling. Dersom det er nødvendig gjør vi sammen med foresatte avtaler om ulike tiltak som skal gjennomføres og når dette skal evalueres. Ved behov bruker vi tolk i foreldresamtalene.

Årlig foreldreundersøkelse

Hver høst gjennomføres det en foreldreundersøkelse i regi av Utdanningsdirektoratet. Dette er en undersøkelse som alle barnehager i Norge har mulighet til å delta på. På bakgrunn av resultatene vurderer vi vår egen praksis, og utarbeider tiltak innenfor områder vi ønsker å utvikle. På denne foreldreundersøkelsen er vi sammen med Skrukketrollet som en avdeling under Strandparken, for å gi dere som foreldre best mulighet for anonymitet.

Foreldremøter

Vi gjennomfører 2 foreldremøter i året. På høsten har vi et møte for alle foreldre hvor tema vil være barnehagens årsplan og informasjon om barnas hverdag. Andre foreldremøte kan for eksempel være møte med fokus på ulike tema sammen med våre eksterne samarbeidspartnere og holdes på Strandparken. I forkant av oppstart på «basedag» for nye barn, blir det også arrangert et besøk med foreldre på Strandparken barnehage i slutten av august/september, med omvisning og litt forklaring på hvordan dagen er der nede. Disse vil gjennomføres i samarbeid med FAU/SU.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser, og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Som hovedregel samles foreldrerådet en gang i året, i forlengelse av foreldremøtet. Foreldrerådet er ansvarlig for å velge 1 representanter til barnehagens samarbeidsutvalg (SU), og alle foreldrene er representanter til foreldrenes arbeidsutvalg (FAU). Alle foreldre/foresatte har mulighet til å melde inn eller ta opp saker i foreldrerådsmøte. Barnehageeier ved styrer skal sørge for at alle saker av viktighet skal forelegges for foreldrerådet.

Samarbeidsutvalget (SU)

SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ (jf. Barnehageloven §4). SU består av en foreldrerepresentant og eier/styrer i barnehagen. SU har møte ved behov, vanligvis to ganger i året. Alle viktige saker som berører barnehagen skal tas opp i SU. Dette kan være budsjett, bemanning, tilsyn og saker som medfører endring i barnehagen drift.

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)

FAU er foreldrenes eget arbeidsutvalg. FAU har ingen formell rolle, men utfører oppgaver på vegne av foreldrerådet. De er bl.a. ansvarlig for å planlegge og gjennomføre ulike arrangementer. SU leder blir automatisk også foreldrenes FAU leder.

OVERGANGER

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet er trygg i barnehagen og i overgangene til nye arenaer. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til de voksne i barnehagen og til andre barn.

Når barnet begynner i barnehagen

Foreldre/foresatte følger barnet i barnehage de tre første dagene eller antall dager etter behov. Barnet får være litt alene i barnehagen de første dagene, men foreldre/foresatte er i umiddelbar nærhet slik at de enkelt kan tilkalles dersom barnet trenger dette.

Rutiner som mat, soving og andre kjente «trygge vaner» videreføres så langt barnehagen kan imøtekomme dette i en oppstartsperiode. Etter hvert som barnet er trygg i barnehagen, vil barnets rutiner tilpasses resten av barnegruppen så langt dette er til barnets beste.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogisk arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplan, 2017)

Planlegging, vurdering og dokumentasjon av barnehagens arbeid:

Som en lærende organisasjon er vi i en kontinuerlig prosess hvor vi utvikler vår egen pedagogiske virksomhet. Dette innebærer at vi hele tiden planlegger, gjennomfører, dokumenterer og vurderer vår egen praksis.

(Udir.no)

Planlegging

Årsplanen er barnehagens eget pedagogiske dokument, som legger føringer for vår praksis. Hver vår setter vi i gang planleggingsprosesser, som skal resultere i en ny årsplan. I denne planen fletter vi sammen kravene som ligger i barnehageloven, rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kommunale planer, vårt vurderingsarbeid, som er basert på dokumentasjon, barns medvirkning, foreldreundersøkelsen og innspill foreldre har kommet med i forbindelse med foreldresamtaler.

Sommerfugl utarbeider egne periodeplaner, som skal beskrive hva som skal skje på barnehagen den neste perioden. Når denne utarbeides, tas det hensyn til årsplanen, barns medvirkning, pågående prosjekter, barnegruppas sammensetning, interesser og behov og eventuelle innspill fra foreldre.

Vurdering

Vi bruker vi mye tid på å reflektere over vår egen praksis. Vi vurderer årsplan, periodeplaner og de enkelte barnegruppene basert på refleksjoner over observasjon, dokumentasjon, barns medvirkning og foreldreundersøkelsen. Dette gir kunnskap om enkeltbarnets og barnegruppenes trivsel og utvikling, som er nødvendig for å sikre oss at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Hver eneste dag vurderer de enkelte voksne dagen som har gått. Som grunnlag for denne vurderingen ligger i tillegg til de voksne observasjon, også barnas erfaringer og synspunkter omkring dagen. Disse vurderingene danner grunnlaget for ukeplaner og månedsplaner. Videre reflekterer vi jevnlig rundt enkeltområder og faglige og etiske temaer som f.eks. voksenrollen og barns medvirkning på pedagogmøter og fagmøter for det øvrige personalet. Vi bruker også personalmøter og planleggingsdager for å finne vårt ståsted i forhold til våre planer og områder vi ønsker å utvikle videre.

Dokumentasjon

Dokumentasjon er en kontinuerlig prosess og er helt nødvendig for å kunne vurdere og planlegge barnehagens innhold og kvaliteten på denne. Dokumentasjon kan være strukturert observasjon, nedtegnelser, bilder av aktiviteter og det som barnet skaper, f.eks. tegninger. Dette skal komme til syne gjennom periodeplaner, barnas bildepermer og på veggene på barnas barnehage. Dette gir oss et godt grunnlag for videre vurderings- og planleggingsarbeid.

Tilrettelegging i det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Horten kommune har en rutine for å identifisere og følge opp barn som trenger ekstra oppfølging og støtte. Det er barnehagens ansvar å tilrettelegge for den sosiale, spesialpedagogiske og/eller fysiske oppfølgingen av barnet innenfor det ordinære barnehagetilbudet. Dette er en kontinuerlig prosess som foregår i tett dialog med barnets foresatte, og i samhandling med andre instanser dersom det er behov for det. Barnehagen skal i samarbeid med foresatte avklare hvilke tiltak som skal til for å hjelpe barnet, og justere tiltakene etter barnets behov og utvikling.

Internt KO-team

I Horten kommune har alle barnehager og skoler etablert internt koordineringsteam (KO-team). Formålet med internt KO-team er å identifisere og få en gjennomgang av alle barns behov for omsorg, lek, læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling og å sikre tidlig innsats blant risikoutsatte barn. Internt KO-team består av barnehagens ledelse og en fast helsesykepleier, samt aktuell pedagogisk leder. Her har vi dialog rundt barn og barnegruppe med fokus på mestring og utvikling. Dersom det er nødvendig med videre oppfølging og tiltak gjøres dette i samarbeid med foresatte. Tiltakene følges opp jevnlig av pedagogisk leder og barnehagens ledelse. Dette blir en metode for å fange og følge opp barns utvikling på individnivå og som gruppe. Dersom vi sammen med foresatte ønsker å drøfte videre oppfølging med andre faggrupper kan dette tas opp i utvidet KO-team.

BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

Arbeidsmåtene i barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Arbeidsmåtene i barnehagen skal stimulere til nysgjerrighet og undring, og barna skal gis muligheter til å uttrykke seg på forskjellige måter. (Rammeplan, 2017)

Prosjektarbeid med barn

Gjennom lek utforsker barn verden rundt seg. Barna lærer at de kan påvirke sin egen barnehagehverdag når vi skaper rom for deres lek, fantasi og utforskning i ulike temaer og prosjekt. Sammen skal vi finne glede i å lære, uten å måtte finne fasitsvar. Det er forskjellige måter å se verden på, og vi skal akseptere og tolerere dem alle. Vi skal være i en prosess hvor vi sammen kan utforske, undersøke og reflektere videre rundt noe tredje som vi blir opptatt av. Når vi er åpne for improvisasjon og nyskapning, oppstår uventede magiske øyeblikk. Barna medvirker og utvikler prosjekt sammen med de voksne. Den voksnes rolle blir å utfordre, motivere og improvisere slik at leken og undringen stimuleres.

Barnehagen har et felles prosjekt på tvers av familiebarnehagene og alle avdelinger på Strandparken, som skal leve gjennom hele året. I tillegg kan barnehagene ha andre små eller litt større prosjekter for kortere eller lengre perioder.

Dokumentasjon og pedagogisk dokumentasjon

På veggen i barnehage vises bilder av barnas aktiviteter i hverdagen

Bilde/tekst/konkreter og annen dokumentasjon fra prosjekter og ulike aktiviteter brukes i arbeidet sammen med barn. Dette underveis i prosjekter, i hverdagen, i planlegging og vurderingsarbeid sammen med barn. Gjennom å undersøke dokumentasjonen som kan være bilder, tekster eller nedskrevne fortellinger fra hverdagen, kan situasjoner eller opplevelser som i første omgang ikke var synlig, til noe som blir synlig gjennom diskusjon og refleksjon. Det kan bidra til å få frem viktige perspektiver knyttet til barnegruppen eller enkeltbarnets uttrykk, opplevelser eller erfaringer i en spesifikk situasjon. For eksempel i prosjektarbeid eller i lek.

Den pedagogiske dokumentasjonen brukes i evaluering av perioder, prosjekter og aktiviteter med de voksne i barnehagen, dette i forkant i planlegging av ny periode. Dette kan være dagaktivitet, uke, periode eller barnehageår.

Den pedagogiske dokumentasjonen brukes også i evalueringsarbeidet sammen med foreldre/foresatte.

Progresjon

Rammeplan for barnehager (2017) sier at «progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang.» (KD, 2017, s.44)

Barnehagen skal gi barna opplevelser som skaper mestring, tilpasset deres alder, modenhet og individuelle utvikling. Aktivitetene i barnehagen skal bidra til progresjon for barna. Barna skal oppleve at hvert barnehageår innebærer nye opplevelser og erfaringer, samtidig som at noe gjentar seg. Barnehagen skal gi barna opplevelser som skaper mestring tilpasset alder, modenhet, individuell utvikling og progresjon.

Barnehagens digitale praksis

Rammeplan for barnehager sier at «ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.» (KD, 2017, s.44)

Horten kommune har en egen plan for digital praksis i Hortensbarnehagen, som legger føringer for barnehagens arbeid på dette området.

Et av målene i planen er at barnehagen fremmer en inkluderende praksis. For å få til dette vil vi benytte digitale verktøy på linje med annet pedagogisk materiell for å bidra til mestring og positive fellesopplevelser. Vi vil også bruke digitale verktøy til å arbeide med språk og språkutvikling og for å utvikle vårt flerspråklige miljø.

Barnehagens tradisjoner og lokale kulturbegivenheter

Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap. Barnehagen skal by på varierte impulser, opplevelser og erfaringer, og omfatte lokale, nasjonale og internasjonale perspektiver. (Rammeplan for barnehagen, 2017, s.9)

I løpet av året har barnehagen ulike arrangementer som bygger på viktige tradisjoner som vi markerer i barnehagen. Nedenfor er oversikten over disse i barnehageåret 2024 - 2025:

MÅNED:	ARRANGEMENT:
Januar	Bålfrokost med foreldre (på Strandparken)
Februar	Temafest/karneval Vinteraktivitetsdag Markering av Samefolkets dag
Mars/April	Påskefrokost/kaffe med foreldre Barnehagedagen
Mai	Barnehagetog- vi markerer nasjonaldagen
Juni	Sommerfest med foreldre og foresatte
Oktober/November	FN dagen
Desember	Adventssamling Luciamarkering Nissefest

Godkjenning av barnehagens årsplan

Lov om barnehager viser til at årsplan for barnehagen skal godkjennes i barnehagens samarbeids utvalg.

Årsplanen er fastsatt i samarbeidsutvalget for Sommerfugl familiebarnehage, Horten den 23.08.24.

Malin Skjerping Pedersen

SU representant

Kostholdsplan i Sommerfugl familiebarnehage

Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold enten det er medbrakt hjemmefra eller tilberedes i barnehagen. Et sunt og variert kosthold i barneårene er viktig for vekst, utvikling og læring.

Barnehagen serverer i hovedsak grønnsaker, frukt, fisk, egg, belgfrukter, grove kornprodukter og melkeprodukter.

Frokost kl. 7.45-8.30

Barna som ikke har spist hjemme, spiser medbrakt frokost i barnehagen. Melk/plantemelk/vann serveres.

Barnehagen anbefaler her at barna har med seg grovt brød/eventuelt grov frokostblanding u/tilsatt sukker. Gjerne frukt/bær ved siden av.

Formiddagsmat kl. 11.00

Serveres i barnehagen

*4 dager pr. uke Måltidet består av grovt brød, plantemargarin, forskjellig type fisk, bønnepostei, hummus, gulost, smøreost, kaviar, egg, paprika, tomat, agurk, banan.

*1 dag pr. uke Diverse fiskeretter og vegetarretter som laks m/grønnsaker og poteter, fiskesuppe med grønnsaker, grønnsakssuppe, tomatsuppe med linser. Eller havregrynsgrøt.

Ved karnevalsfeiring serveres det polarbrødpizza, smoothie og rosiner.

På dagen før barnehagetorget serveres polarbrød med godt pålegg og smoothie-is. På nissefest serveres det risgrøt, smoothie og rosiner.

Det serveres alltid et alternativ ved *allergier* og/eller der barnet av andre hensyn ikke skal spise enkelte matvarer.

Ettermiddagsmat kl. 14.30 (Mellommåltid)

Serveres i barnehagen.

Knekkebrød/Brød og frukt/grønnsaker etter sesong.

Dette måltidet er et mellommåltid og skal ikke være fullverdig som et hovedmåltid.

På tur i barnehagen

På tur har barna med seg matpakke m/brød smurt i barnehagen, suppe på termos/fiskekaker, grove matvafler, kokt gulrot/grønnsaker, havregrynsvelling.

